

Máté és a tikek

Eleanor Pearl

Fordította: Tárnok Zsanett

Máténak nagyon sok tikje volt. A tik az, amikor a tested vagy az arcod egy része olyan mozgásokat végez, amiket te nem akarsz. Először Máté pislogni kezdett, ezért édesanyja elvitte szemészhez, de az orvos semmi rendelleneset nem talált.

Aztán Máté rángatni kezdte a fejét és vállát, és hümmögő hangokat adott. Néha az iskolában ezek hangok olyan hangosak voltak, hogy a tanár rászólt, és néhány gyerek csúfolni kezdte, hogy Máté a rángatózós.

Amikor Máté szülei látták, hogy milyen szomorú lett a pislogás és izomrángás miatt, és amikor Máté mondta nekik, hogy nem tehet ezekről a mozgásokról, elvitték egy másik orvoshoz, aki gyermekgyógyász volt. Még ő sem tudta kideríteni, hogy mi Máté baja, ezért a szülei egy harmadik orvoshoz vitték.

Ez az orvos egy neurológus volt, és nagyon sokat tudott az agyról, miszerint az agy vezetője az olyan funkcióknak, mint a látás, a beszéd, vagy az izmok mozgása.

Miután megvizsgálta Mátét, és nagyon sok tesztet elvégzett vele, valamint szüleivel is beszélt, azt mondta nekik: „Máténak Tourette szindrómája van”. „Mi az?”

Kérdezték Máté szülei, hiszen még sosem halottak róla.

Az orvos elmagyarázta, hogy a Tourette szindrómát egy Gilles de la Tourette nevű francia orvostól nevezték el, aki először írta le a zavart 1885-ben, miután számos ilyen tüneteket mutató pácienssel találkozott.

Elmagyarázta, hogy a legtöbb embernek az agya irányítja, hogy mikor mozgassák a karjukat, lábukat, hangokat hallassanak vagy pislogjanak. De amikor valakinek Tourette szindrómája van, az olyan, mintha beindulna a motor, anélkül, hogy ráadnák a gyújtást. Nem tudjuk biztosan, hogy miért történik ez így, de azt tudjuk, hogy Máté nem tehet a tüneteiről.

Azt is elmondta neki, hogy nagyon sok orvos tanulmányozza a Tourette szindróma okait. Azt már tudják, hogy mindig fiatal életkorban kezdődik, és hogy sokkal gyakrabban fordul elő fiúknál, mint lányoknál. Az életkorral általában nem tűnnek el teljesen tünetek, de a gyógyszerek sokat segíthetnek a Tourette szindrómás gyerekeknek.

Az orvosok, akik sokat tudnak ezekről a gyógyszerekről, úgy vélik, hogy a gyógyszerek úgy hatnak, hogy leblokkolják azokat a kémiai anyagokat, amelyek ezeket a mozgásokat és hangadásokat okozzák. Ilyen anyagok mindenki szervezetében vannak, de ha Tourette szindrómád van, akkor talán túl sok is van ezekből, ezért a gyógyszer a legtöbb esetben segíthet.

Túl sok gyógyszert nem tudsz szedni, mert akkor nagyon álmos lennél és nem tudnál figyelni az iskolában. Néhány páciens úgy gondolja, hogy az is segít nekik, ha bizonyos dolgokat nem esznek vagy isznak, amelyekre vagy allergiásak, vagy káros anyagokat tartalmaznak.

Az orvos azt mondta Máténak és a szüleinek, hogy ne legyenek túlságosan nyugtalanok a tikek miatt, mert ha valaki túl zaklatott vagy izgatott, akkor a tikek rosszabbodhatnak. Ha az emberek furcsán néznek rád, és csúfolni kezdenek, akkor nagyon zaklatottá válhatsz, ezért nagyon fontos és hasznos, hogy a szüleid, a testvéreid, a barátaid és a tanáraid is megértsék a problémádat.

Végezetül, az orvos elmesélte Máténak és szüleinek, hogy sok Tourette szindrómás emberből orvos, ügyvéd, zenész, tanár, és tudós lesz. Valóban, az egyik legnagyobb angol irodalmi alak, Samuel Johnson, aki az első angol szótárt írta, szintén Tourette szindrómában szenvedett.

Ezek a híres emberek „Nem engedték a komisz tikeknek, hogy elvegyék a kedvüket és elbátortalanodjanak és te se hagyd ezt!”